

[Hagen Hagensen.]

op for. Det er med andre ord seddelpressen, der er sat i gang, og sat i gang så det batter noget.

Jeg troede egentlig, at man for mange, mange år siden var blevet klar over, at denne kunstige udpumpning af penge ikke er spor bedre end de gamle kongers ulyksalige hang til at putte uædelt metal i sølvmonterne og dermed forringe pengenes værdi. Hvad vil man gøre med dette store underskud? Jeg er ikke ukendt med, at man i fjor har optaget indenlandsk statslån, og heller ikke med, at man nu også i uge- og månedsvis har forsøgt at finde frem til problemets løsning forligspartierne imellem. Men problemet kan nok ikke klares. Regeringen har bragt sig imellem Skylla og Charybdis. Undlader man at opsuge de mange penge gennem forskellige pengepolitiske foranstaltninger, kører inflationen videre til ubodelig skade for den indkomstpoltiske afdæmpning, man har pålagt sig selv. Gennemfører man de pengepolitiske foranstaltninger, kan det kun ske ved, at man giver afkald på den rimelige rentehøjde, som man også har pålagt sig selv.

Det er forligspartierne, der har fejlet. De har gennemført den populære pengeudpumpning i form af store statslån og momsnedsettelse uden samtidig at lægge faste linjer for de upopulære ting, der skulle muliggøre det, der skete først. Det er en uforvarselig form for politik, og det er ikke mærkeligt, at skyggerne fra septemberforliget allerede er begyndt at tone frem.

Hvad er så de ledende forligspartiets reaktion på det skete? Jo, regeringspartiet synes at nægte at gennemføre de ekstra besparelser, som alene kan rette op på forholdene, og det andet store forligsparti, venstre, der er lige så skyldig som det første i, at man undlod at aftale de nødvendige foranstaltninger, dengang man gennemførte forliget, begynder nu at tale om valg, så snart de første vanskeligheder viser sig.

Der har været talt en del om ansvarlighed i forbindelse med septemberforliget, man må undskylde mig, at jeg ikke kan få øje på den højt besungne ansvarsfuldhed. Heller ikke, når jeg skal bedømme forligets foreløbige resultater, der må siges at være: et stort udækket statsunderskud i en tid, hvor betalingsbalancen atter går mod det værre, en

stigning i aktiviteten, der medfører yderligere inflation, uden at man har kunnet bekæmpe arbejdsledigheden, udsigt til en ekstra milliardudgift som kompensation for dyrtiden som følge af den stadig hastigere stigende inflation, 1 mia kr., som jeg er gået ud fra skulle dækkes ved yderligere besparelser, og som jeg ville have spurgt finansministeren om, men det behøver jeg jo ikke at gøre, efter at hr. Erling Olsen har nævnt, at man vil yde en omkostningsdæmpende ydelse, altså i stedet for besparelser komme med yderligere statsudgifter, yderligere penge, der pumpes ud.

Den sidste ting, jeg skal nævne i denne forbindelse som resultat af forliget, er et renteniveau, der i forvejen er for højt, men med udsigt til at stige endnu mere. Det er faktisk det, man har fået ud af det forlig, der er indgået.

Mon ikke de forligspartier, der var så hastige til i en sen natte-time at vælge statslån og momsnedsettelsen frem for besparelser, privat opsparing, skatteletelse og varig, men indirekte støtte til erhvervslivet, i denne tid kaster længselsfulde tanker tilbage til det konservative forhandlingsoplæg. Kan man nu ikke se, at den fornuftige kur ville have været den, det konservative folkeparti kom med? Hvis man havde valgt at bygge på skattelettelsen og havde accepteret tankegangen om at lade skattelettelser træde i stedet for lønforhøjelser, som vi nævnte det, i stedet for én eller flere dyrtidsportioner, tror jeg nok, at denne politik ville have ført til en frivillig indkomstpoltik af betydelig større virkning end den løse ramme, som man endnu ikke har fået fyldt ud. Hvis regeringen og folkettingen var gået i spidsen med at tilbyde lønmodtagerne skattelettelser i stedet for en del af lønforhøjelserne, ville LO vel nok i første omgang have sagt nej; men jeg tror på, at det nej ikke ville have holdt længere, end til regering og folketing på fornuftig måde havde forklaret alle medlemmer af LO fordelene ved at ombytte inflations- og skatteplagede dyrtidsportioner med reelle skattelettelser. Aldrig har der været så god en grobund for at gennemføre en frivillig, men virkningsfuld indkomstpoltik som nu, men der sagde man nej til fordel for noget, som man vitterlig ikke har fået op at stå, i hvert fald slet ikke endnu.